

Opfer der Shoa

BASISINFORMATION und AUFGABENSTELLUNG

Millionen Menschen wurden in Konzentrationslagern ermordet oder kamen in der Shoa (im Holocaust) um.

Nach dem Ende des Zweiten Weltkriegs versuchten viele Überlebende ihre Angehörigen zu finden. Diese Suche gestaltete sich nach den Wirren des Krieges jedoch äußerst schwierig. Man denke nur an die Zerstörung vieler Städte und Dörfer, die Flucht, Verschleppung und den Tod von Millionen Menschen, die Vernichtung von Dokumenten etc.

Ins Ausland geflohene Juden und Jüdinnen wussten vielfach nicht, was aus ihren Angehörigen in der Heimat geworden war. Kinder suchten nach ihren Eltern, Eltern nach ihren Kindern. Zeugen wurden befragt, Berichte gesammelt und Listen der Vermissten und Toten zusammengestellt, um über den Verbleib bzw. das Schicksal von Menschen Bescheid zu wissen. Häufig waren keine Belege mehr aufzufinden und die betroffenen Personen wurden als „vermisst“ deklariert und dann nach Jahren für „tot“ erklärt.

Erst mit den Kriegsverbrecher-Prozessen und der historischen Aufarbeitung der Geschichte des Zweiten Weltkriegs und der Shoa wurde man sich der Dimensionen des Völkermordes bewusst.

In Yad Vashem wurden und werden „Pages of Testimony“ (Gedenkblätter) gesammelt und archiviert. Verwandte gedenken damit ihrer toten Familienangehörigen, die sie in der Shoa verloren haben: www.yadvashem.org (The Central Database of Shoah Victims' Names)

Selten sind Fotos, die diesen Seiten beigelegt wurden. Die folgenden drei Seiten stammen aus der Opfer-Datenbank von Yad Vashem.

Bitte nutzen Sie die folgenden Adressen:

Margot Gruenewald http://207.232.26.141/YADVASHEM/16051232_275_6314/164.jpg

Simon Jacobs http://207.232.26.141/YADVASHEM/18031856_242_5011/102.jpg

Benjamin Trauger http://207.232.26.141/YADVASHEM/02111518_268_7339/234.jpg

Aufgabenstellung:

- Welche Informationen lassen sich zu den Personen finden?
- Wer hat die jeweilige Seite ausgefüllt, um an den/die Betreffende/n zu erinnern?
- Warum macht dies vielleicht ein Überlebender?
- Recherchieren Sie unter www.yadvashem.org zu Personen Ihrer Heimatgemeinde oder Region! (Nützen Sie auch andere Opferdatenbanken, wie zum Beispiel jene des DÖW – <http://de.doew.braintrust.at/shoahopferdb.html> – oder der Gedenkstätte Auschwitz-Birkenau – http://en.auschwitz.org.pl/m/index.php?option=com_wrapper&Itemid=31.)

YAD VASHEM

The Holocaust Martyrs' and Heroes' Remembrance Authority

Hall of Names

יד ושם

רשות הזיכרון לשואה ולגבורה

היכל השמות

Page of Testimony דף עד

דף עד לרשום והנצח של הנספים בשואה; נא למלא דף עבור כל נספה בנפרד, בכתב כרוז וכאותיות דפוס.
 Page of Testimony by commemoration of the Jews who perished during the Holocaust; please fill in a separate form for each victim, in block capitals.

תפקידו המרכזי של מוסד יד ושם הוא לספק את המידע על כל אדם שנהרג בשואה. המוסד יד ושם יגבש את המידע והתמונה של כל הנספים וינציחם ב"היכל השמות".
 The central task of the Yad Vashem is to provide information on all those who perished in the Holocaust. The institution will compile the information and photograph of all the victims and will memorialize them in the "Hall of Names".

The Martyrs and Heroes Remembrance Law 5713-1953 determines in section 2 that: "The task of Yad Vashem is to gather into the memorial material regarding all those members of the Jewish people who laid down their lives, who fought and rebelled against the Nazi enemy and his collaborators, and to perpetuate their names and those of the communities, organizations and institutions which were destroyed because they were Jewish".

Maiden name: שם משפחה לפני הנשואין:		Victim's family name: שם משפחה של הנספה:	
Gruenewald		Gruenewald	
Previous/other family name: שם משפחה קודם/אחר:		First name (also nicknames): שם פרטי (גם שם חיבה/כינוי):	
		Margot	
Approx. age at death: גיל משוער בעת המוות:	Date of birth: תאריך לידה:	Gender: מין:	Title: תואר:
17	12.6.1926	M/F ז/נ	
Nationality: מדינות:	Country: ארץ:	Region: מחוז:	Place of birth: מקום לידה:
German	Germany	Westphalia	Bielefeld
Victim's Family name: שם משפחה:	First name: שם פרטי:	Ab: אב הנספה:	
father: Gruenewald	Albert		
Victim's Maiden name: שם לפני הנישואין:	First name: שם פרטי:	Am: אם הנספה:	
mother: Wolff	Selma		
Victim's wife: איש/ה בעל של הנספה:	No. of children: מס' ילדים:	Family status: מצב משפחתי:	Maiden name: שם לפני הנישואין:
husband:	single		
Address: כתובת:		Country: ארץ:	Region: מחוז:
Bielefeld Muehlenstr.7		Germany	Westph.
Member of org./movement: חבר בארגון/תנועה:	Place of work: מקום העבודה:	Permanent residence: מקום מגורים קבוע:	
		Bielefeld	
Address: כתובת:		Country: ארץ:	Region: מחוז:
Bielefeld Muehlenstr.7		Germany	Westph.
Residence before deportation: מגורים לפני הדיור:			
Bielefeld			
Places, events and activities during the war: אירועים / מקומות ומקומות בזמן המלחמה (מקום / גטו / מחנה / צעדת מות / מסתור / בריחה / התנגדות / לשימה): Places, events and activities during the war: <i>ghetto / camp / death march / hiding / escape / resistance / combat</i>			
1943 / 1944			
Date of death: תאריך המוות:	Country: ארץ:	Region: מחוז:	Place of death: מקום המוות:
			Auschwitz
Circumstances of death: נסיבות המוות:		Gaschamber	
I, the undersigned, hereby declare that this testimony is correct to the best of my knowledge. אני, החתום, מצהיר בזה כי העדות שספרתי על גרמיה נכונה ומאמתית לפי מיטב ידיעתי והכרתי.			
Previous/maiden name: שם משפחה קודם:	Family name: שם משפחה:	First name: שם פרטי:	
	Gruenewald	Helmut	
State/Zip code: אזור/מיקוד:	City: עיר:	Apartment: דירה:	Entrance: כניסה:
Relationship to victim (last/other): הקשר (מספחית/אחרת) לנספה:	Relationship to victim: האני נמצל חשואה:	Tel.: מס' טלפון:	Country: מדינה:
brother	I am / I was a survivor		
Holocaust survivors may order a special form in which to fill in their details.		During the war I was in a camp / ghetto / forest / the resistance / in hiding / had false papers (other relevant details)	

Date: 20.4. 1999

Place: _____

Signature: _____

תיארוך: _____

YAD VASHEM

Martyrs' and Heroes' Remembrance Authority

P.O.B. 3477 Jerusalem, Israel

דף עדות
עדות בלאט

A Page of Testimony

אוסטראקס וואס אנדענק
פון אומקום און גבורה

<p>THE MARTYRS' AND HEROES' REMEMBRANCE LAW, 5713-1953 determines in article No. 2 that — The task of YAD VASHEM is to gather into the homeland material regarding all those members of the Jewish people who laid down their lives, who fought and rebelled against the Nazi enemy and his collaborators, and to perpetuate their</p>		<p>דאס געזעץ צום אנדענק פון אומקום און גבורה — יד ושם, תשי"ג 1953 טעלט פעסט אין פארבאנדל נומער 2:</p> <p>די אויפגאבע פון יד ושם איז איינצואסלען אין הייליגער דעם אנדענק פון אלע יידן, וואס זענען נשחטליך, האבן זיך מסר נפש געווען, בעקעמט און זיך אנטקעגנגעשטעלט דעם נאציסן שונא און זיינע ארומגעלעפער, און זיי אליעמען, די קהילות, די ארגאניזאציעס און אינדיבידועלע, וועלכע זענען געווארן צוליב זייער אנבעהריקייט צום יידישן פאלק — יעדעל א דענקמאל. (געזעץ פון תשי"ג, י"ז אלול תשי"ג, 28.8.1953)</p>		
	<p>1. פאמיליע נאמען * Family name * <u>Jacobs</u></p>		<p>2. מאדאמע (פאמיליע נאמען פאר דער הייליגער) First Name (maiden name) <u>Simon</u></p>	
	<p>3. געבורטס-דאטע Date of birth <u>1925</u></p>		<p>4. ארט פון געבורט (טאט, לאנד) Place of birth (town, country) <u>Rotterdam Holland</u></p>	
	<p>5. נאמען פון פאטער Name of father <u>Phillip. Jacobs</u></p>		<p>6. נאמען פון מוטער Name of mother <u>Elisabet Grietje HAAGMAN</u></p>	
	<p>7. נאמען פון מאן אדער פון פרוי און איר מיידלעך-פאמיליע Name of spouse (if a wife, add maiden name)</p>		<p>8. בערוף Profession <u>daughter</u></p>	
	<p>9. סטאבילער וואוינארט Place of residence before the war <u>Amsterdam</u></p>		<p>10. וואוינערטער בעת דער מלחמה Places of residence during the war <u>Amsterdam</u></p>	
	<p>11. ארט, עייט און אומשטענדן פון טויט Circumstances of death (place, date, etc) <u>Auschwitz.</u></p>		<p>איך, דער אונטערזעצער I, the undersigned <u>LHF. HAAGman.</u> וואס וואוינט (פולער אדדעס) residing at (full address) _____ קרויכשאפט relationship to deceased <u>niece</u> הערבי דעקלערן אז די עדות איז ריכטיקע לויט מיין בעסטען וויסן. hereby declare that this testimony is correct to the best of my knowledge. דערקלער דערטויט, אז די עדות וואס איך האב דא איבערגעגעבן, מיט אלע פרטים, איז א ריכטיקע לויט מיין בעסטען וויסן.</p>	
<p>אונטערשריפט Signature <u>LHF. Haagman</u></p>		<p>ארט און דאטע Place and date <u>24-10-91</u></p>		

...ונתתי להם בביתי ובחומותי יד ושם... אשר לא יכרת:
...even unto them will I give in mine house and within my walls a place and a name... that shall not be cut off.

Nederland • ביטע אונטערשרייבן יעדן נאמען פון אומגעקומענע אויף א באזונדערן בלאט.
Please inscribe the name of each victim of the Holocaust on a separate form.

YAD VASHEM

The Holocaust Martyrs' and Heroes' Remembrance Authority

Hall of Names - P.O.B. 3477, Jerusalem 91034

יד ושם

רשות הזיכרון לשואה ולגבורה

היכל השמות - ת.ד. 3477, ירושלים 91034

Page of Testimony דף עד

דף עד לרישום והנצחה של הנספים בשואה; נא למלא דף עבור כל נספה בנפרד, בכתב
narration of the Jews who perished during the Holocaust; please fill in a separate form for each victim, in block capitals

חוק זיכרון השואה והגיבורים-תשי"ג 1953 קובע בסעיף 2 כי "תפקידו של יד ושם הוא לאסוף את המידע על כל אלה שגינו הנספים ועל אלו שנתנו את נפשם, ולשמר ולרשום במסגרת המחקר והחינוך את שמותיהם, לטובתם ולחיותם של בני הדור הבא".
The Martyrs' and Heroes' Remembrance Law 5713-1953 determines in section 2 that: "The task of Yad Vashem is to gather into the memorial museum records of all those members of the Jewish people who laid down their lives, who fought and rebelled against the Nazi enemy and his collaborators, and to perpetuate their names and those of the communities, organizations and institutions which were destroyed because they were Jewish."

Victim's family name: שם משפחה של הנספה:		TRAUGER / טראוגר	
First name: שם פרטי:		JAKOB / יאקוב	
Maiden name: שם לפני הנישואין:		REGINE / רגינה	
Family name: שם משפחה:		TRAUGER / טראוגר	
Maiden name: שם לפני הנישואין:		REGINE / רגינה	
Country: ארץ:		FRANCE / צרפת	
Region: מרחק:		PARIS- / פריז	
Address: כתובת:		10, RUE SOABIER- / 10, רחוב סובייר	
Country: ארץ:		FRANCE / צרפת	
Region: מרחק:		PARIS- / פריז	
Date of death: תאריך המוות:		29/12/1942 / 29 דצמבר 1942	
Place of death: מקום המוות:		AUSCHWITZ / אושביץ	
Circumstances of death: מסיבות המוות:		Probably GAZ CHAMBER / כנראה חדר גז	
I, the undersigned, hereby declare that this testimony is correct to the best of my knowledge. אני, הח"מ, מצהיר בזה כי העדות שמסרתי על פרטיה נכונה ואמיתית לפי מיטב ידיעתי והכרתי.			
Previous/maiden name: שם משפחה קודם:		TRAUGER / טראוגר	
First name: שם פרטי:		BRUNO / ברונו	
Country: ארץ:		ISRAEL / ישראל	
Date: תאריך:		15/08/1999	
Place: מקום:		ירושלים	
Signature: חתימה:		[Signature]	

73449

Opfer der Shoa

LÖSUNG

- Informationen zu den Personen: vgl. Angaben in der Materialsammlung
- Die jeweiligen Seiten wurden von Überlebenden bzw. Familienangehörigen ausgefüllt: Bruder, Nichte, Großneffe
- Überlebende fühlen sich mitunter schuldig, weil sie überlebt haben. Das erscheint ungewöhnlich, ist aber eine häufig auftretende Reaktion Holocaust-Überlebender. Nach dem Ende des Zweiten Weltkriegs machten sich viele Überlebende auf die Suche nach Familienangehörigen, Freunden und Bekannten. Ihr Schicksal war oft über viele Jahre nicht zu klären, teils gab es Gewissheit, teils gab es nur „letzte Nachrichten“ (z. B. in Form von Eintragungen in Transportlisten), teils galten Personen als „verschollen“ oder wurden gerichtlich für „tot“ erklärt.
Es ist vielen Überlebenden ein Anliegen, dass ihre in der Shoa getöteten Familienmitglieder, Freunde und Bekannten nicht vergessen werden. Ihr Name, Informationen zu ihrer Person und ihr Schicksal sollen dokumentiert werden. Mit einem Foto kann dem Namen ein Gesicht und damit mehr Identität gegeben werden.
Es ist eine Form der Bewältigung eines Verlusts und zugleich eine sinnstiftende Handlung, weil auf diese Weise – gemeinsam mit Millionen anderen – ein Zeichen für die Nachwelt gesetzt wird.
- Wenn Sie über Juden und Jüdinnen in Wiener Neustadt recherchieren, dann nützen Sie dazu die beiden Literaturgrundlagen, welche Personen-Daten und Auszüge aus Datenbanken (der Sammlung Sulzgruber) enthalten:
Sulzgruber, Werner: Die jüdische Gemeinde Wiener Neustadt. Von ihren Anfängen bis zu ihrer Zerstörung. Wien: Mandelbaum 2005.
www.mandelbaum.at/books/764/6936
Sulzgruber, Werner: Das jüdische Wiener Neustadt. Geschichte und Zeugnisse jüdischen Lebens vom 13. bis ins 20. Jahrhundert. Wien: Mandelbaum 2010.
www.mandelbaum.at/books/764/7335